

DE ONZICHTBARE TON

Zeilen bij nacht – en helemaal op het Wad – is bijzonder én spannend. Een goede voorbereiding is dan onmisbaar. Ken je de lichten van schepen en betonning? En wat heb je aan de kaart – staan alle tonnen er wel op?

Tekst MARIANNE VAN DER LINDEN Kaartfragmenten HANDBOEK WADDENZEE (NIET VOOR NAVIGATIE) Bron HYDROGRAFISCHE DIENST VAN DE KONINKLIJKE MARINE

Het is bijna donker. Je hoort alleen de wind in de zeilen en het geluid van je schip dat over de golven surft. Je bent op weg naar Terschelling. Met je volle aandacht speur je de horizon af op zoek naar de lichtjes van tonnen en schepen. Elke vijf seconden is daar het heldere licht van de Brandaris, dat telkens terugkeert om je te oriënteren. Dan kom je bij de Slenk, een kronkelende geul. Je ziet een zee aan groene en rode lichtjes knipperen, maar op de kaart staan ze niet. De hele route vanaf Kornwerderzand heb je gevaren op kaart 1811.4, maar bij de Slenk klopt die niet meer. Alleen de kardinale ton van de Slenk/NoordMeep staat ingetekend aan de zuidelijke ingang van de Slenk. En dan nog een rode en een groene ton. Verder lijkt de geul op de kaart onbetond. Sinds het Schuitengat dichtslibde, varen alle veerboten naar Terschelling door de Slenk. De geul is zo smal dat twee veerboten elkaar maar net kunnen ontmoeten. De Slenk is dus niet voor niks zo goed betond. Maar waarom staan die tonnen niet op de kaart?

Toch tonnen

De 'onzichtbare ton' kan je zowel op de papieren kaart als op de digitale kaart

tegenkomen. Je ziet hem wel in het echt, maar niet op de kaart. Grote kans dat je maar één klein stapje hoeft te doen om de tonnen in beeld te krijgen. Je moet 'inzoomen'. En dat geldt niet alleen voor de digitale kaart, maar ook voor de papieren kaart. Het klinkt eenvoudig, maar soms ontgaat je dat dunne rode lijntje en lijkt het of de kaart je in de steek laat.

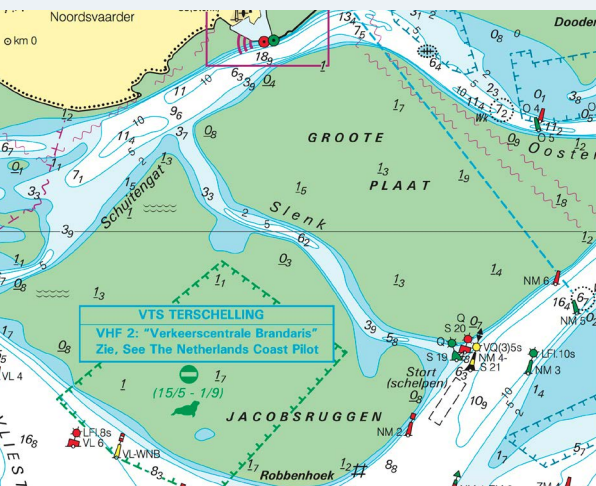
Zo werkt de papieren kaart

Met die dunne rode lijn staat ook op kaart 1811.4 aangegeven dat er een detailkaart is voor de Slenk. In de rechterbovenhoek van het kader zie je waar je de detailkaart kunt vinden.

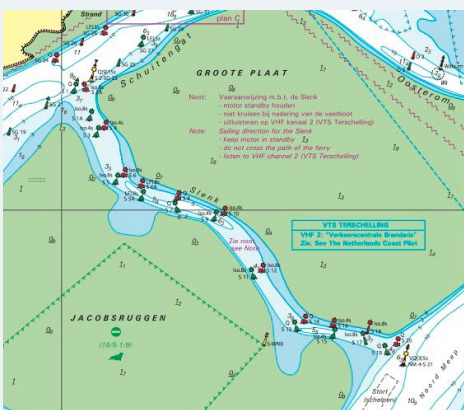
Die detailkaart staat vaak op een ander blad, zodat je ze beide naast elkaar kunt gebruiken. Hier zie je de detailkaart van de Slenk, het nummer is 1811.5D en de naam is 'Aanloop West-Terschelling'.

Zo werkt de digitale kaart

Ook voor de digitale kaart is een keuze gemaakt over welke betonning getoond wordt bij een bepaalde kaartschaal. Mis je tonnen? Zoom dan in voor meer detail. De Slenk blijkt dan gelukkig ook op de kaart de best betonde geul van Nederland.

◀ De Slenk op kaart 1811.4.
▼ De Slenk op detailkaart 1811.5D.

Vragen

1. Welke tonnen van de Slenk zijn niet zichtbaar op de 'uitgezoomde' kaart en wel op de detailkaart?
2. Welke detailkaart heb je nog meer nodig om je weg te vinden naar de jachthaven van Terschelling?
3. Op welk kaartblad vind je die detailkaart en wat is de letter ervan?
4. Welke tonnen zijn niet zichtbaar op deze 'uitgezoomde' kaart en wel op de detailkaart?

En een vraag voor de praktijk:

5. Welke detailkaarten zijn onmisbaar voor de tocht die je dit najaar gaat varen?

1. Alle rode en groene tonnen (behalve de twee meest zuidelijke) en de kardinale ton van invaart Slenk noordzijde.
2. Detailkaart West-Terschelling (haveninvaart tot en met de jachthaven).
3. Kaart 1811.5, letter C.
4. De witte lichten in de haven en op de dam van de haveningang tot de jachthaven, en de havenlichten van de jachthaven.
5. Dit antwoord kun je nu zelf uitzoeken. Stuur de uitgezoomde en ingezoomde kaartfragmenten van jouw waddenroute naar info@zeilen.nl, onder vermelding van Wadvaartkundig vraagstuk. De meeste inzendingen krijgen een vermelding op de website.

Antwoorden

Download het e-boekje *Veilig varen op de Waddenzee* gratis op www.scheepswijs.nl